

Розроблена плодово-ягідна суміш характеризується значно вищими вітамінними властивостями, які краще зберігаються після заморожування та тридцятиденного зберігання.

Список літератури

1. Корецький В. Л., Орлова Н. М. До проблеми безпеки харчування та моніторингу якості життя населення України. *Проблеми харчування*, 2006. 1. С. 42—44.
2. Черкасов А.Ф., Буткус В.Ф., Горбунов А.В. Клюква, 2008.С. 81-96.
3. Шретер А.И., Валентинов Б.Г., Наумова Э.М. Природное сырьё китайской медицины.Т. 1. М., 2000.525 с.
4. PreventingChronicDiseases: a vital investment.Geneva. WHO, 2005. 128 p.

УДК 502.3

ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПРАЦІВНИКІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УРАХУВАННЯМ ПСИХОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ

Мохнатко І.М., к.т.н., Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна
Рогач Ю.П., к.т.н., Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна
Зоря М.В., к.т.н., Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

Summary: The work is devoted to the problem of increasing the level of safety of work in the process of professional activity of employees taking into account psychological aspects.

Keywords: psychology of labor safety, safety of work, stimulus, emergency situations, collective.

Психологія безпеки праці - галузь психологічної науки, яка вивчає психологічні причини нещасних випадків, що виникають у процесі праці та інших видів діяльності і розробляє психологічні методи підвищення безпеки. Об'єктом досліджень є психічні процеси (сприйняття, увага, пам'ять та ін.), які породжуються діяльністю людини і впливають на психічний стан людини, властивості особистості та її безпечну поведінку під час праці.

Треба зазначити, що в Україні безпека праці на сільськогосподарських підприємстві заохочується надто рідко. Мотив вигоди, як правило, завдяки стимулюванню постійно підсилюється, а мотив безпеки праці не тільки не отримує підкріплення, а навіть принижується. Це відбувається тому, що порушення правил безпеки не завжди тягнуть за собою негативні наслідки, але дозволяють реалізувати мотив вигоди. Працівник декілька разів нехтує

правилами безпеки і без негативних для себе наслідків досягає при цьому вигоди і успіху за рахунок безпеки. Поступово відбувається адаптація працівника до порушення правил безпеки, а мотив їх дотримання все більше послаблюється. При цьому працівник набуває навичок діяти з порушеннями правил безпеки, що робить його поведінку зручною. Всі ці порушення будуть залишатися без покарання, доки з працівником не трапиться нещасний випадок. Найчастіше мотив вигоди переважає над мотивом безпеки.

Отже, на сільськогосподарських підприємствах треба шукати шляхи підкріплення і підсилення мотиву безпеки праці. Для цього необхідно:

- стимулювати матеріально і соціально безпечну працю;
- створювати психологічний клімат у колективі, при якому падіння авторитету через порушення правил безпеки зводило б до мінімуму матеріальні вигоди, які могли б бути досягнуті за рахунок порушень правил безпеки.

Застосування стимулів для мотивації як робітників, так і керівників сільськогосподарських підприємств, установ, організацій - загальноприйнята практика в усьому світі. Як свідчить міжнародний досвід, для виховання безпечної поведінки в процесі праці використовується як негативне стимулювання - покарання за порушення правил безпеки (штрафи, позбавлення премії, дисциплінарне покарання), так і позитивне - заохочування за безпечну роботу (грошові надбавки до заробітної плати, моральне стимулювання).

Найбільш важливими виробничими якостями працівника, які впливають на безпеку праці, є стаж та досвід роботи. Стаж роботи пов'язаний безпосередньо із віком працівника. На основі аналізу різних досліджень було зроблено висновок що, найбільш значний вплив на безпеку праці становить стаж роботи, а не вікова категорія працівника.

В Україні найчастіше застосовується негативне стимулювання за порушення правил безпеки праці. Найбільш типовою причиною навмисних порушень правил техніки безпеки є прагнення за рахунок цього досягти будь-яких вигод (полегшення, прискорення, спрощення роботи).

Незважаючи на покарання, за таких умов працівник все одно буде продовжувати ці порушення, доки вони не перестануть бути джерелом вигод. У таких випадках при застосуванні негативного стимулювання слід зробити так, щоб витрати від порушення правил безпеки перевищували отримані за рахунок цього вигоди.

З метою поліпшення безпеки і захисту здоров'я працівників під час роботи необхідно проводити професійний психофізіологічний відбір. Застосування заохочень за безпечну роботу, як свідчить міжнародний досвід, є найбільш дієвим засобом підвищення безпеки праці. Практичне застосування системи стимулювання безпечної праці показує, що вона сприяє суттєвому зменшенню нещасних випадків, підвищує продуктивність праці, а отриманий прибуток значно перевищує витрати, пов'язані з таким стимулюванням. Ставлення керівника підприємства до питань безпеки праці проявляється в тому, яке значення надають вони цим питанням в загальному

процесі праці та в якій мірі показник безпеки враховується при оцінці її ефективності.

Висновки. На жаль, сьогодні на сільськогосподарських підприємствах стан охорони праці викликає тривогу. Більшість керівників у цієї сфері не мають спеціальної підготовки і досвіду роботи з охорони праці. Вони проявляють байдужість до проблем охорони праці і небажання серйозно займатися їхнім вирішенням. Першочерговим завданням охорони праці є формування у роботодавців думки про те, що охороні праці необхідно приділяти пріоритетну увагу. Тоді працівник повірить, що безпека його праці є однією з ключових цінностей підприємства, а це є одним із мотивів його безпечної поведінки.

Список літератури

1. Геврик Є. Охорона праці: Навчальний посібник / Є.О. Геврик. - К.: Ельга: Ніка-Центр, 2003.

2. Охорона праці: європейські і міжнародні стандарти та законодавство України (порівняльний аналіз): Науково-практичний посібник: У 2-т. / Упор.: В.С. Венедіктов, В.П. Грохольський, М.І. Іншин та ін.; За ред. В.С. Венедіктова; М-во юстиції України, Державний департамент з питань адаптації законодавства, Українська асоціація фахівців трудового права. – Харків - Київ, 2006 - Т.1. - 2006. - 713 с.

УДК: 632.937

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАХИСТУ РОСЛИН ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ГІДРОТЕРМІЧНИХ УМОВ 2019 РОКУ

Журавльова Ольга Василівна, ст.викладач, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

Покопцева Любова Анатоліївна, к.с.-г.н., доцент, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

Нежнова Ніна Геннадіївна, ст.викладач, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

Summary: The features of the integrated winter wheat protection are specified in the work and recommendations on the use of plant protection products in production conditions are given.

Keywords: winter wheat, plant protection, diseases, pests, weeds, preparation, weather conditions